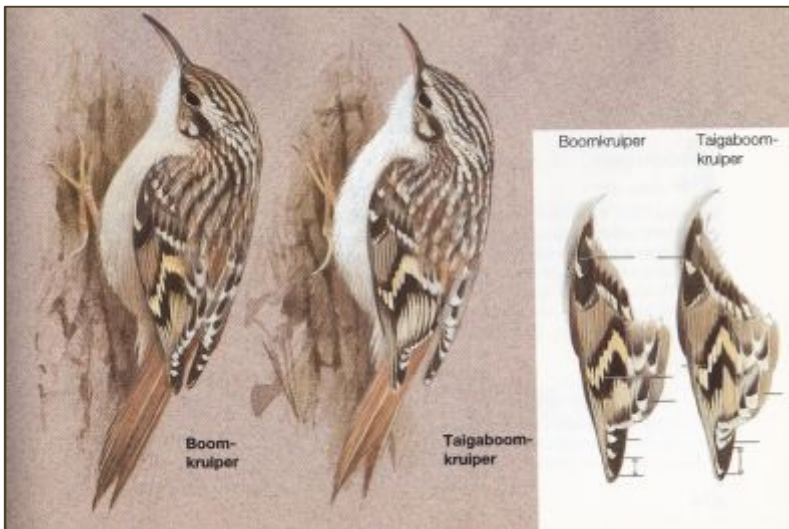

BOOMKRUIPER EN TAIGABOOMKRUIPER

Wat is het probleem?

Deze twee soorten lijken echt sprekend op elkaar. Daarnaast komen van taigaboombkruiper twee ondersoorten Nederland voor waarvan de Midden-Europese *macrodactyla* (Kortsnavelboomkruiper) nóg meer op boomkruiper lijkt. De op zich goede verschillen zitten als "microkenmerken" in de vleugel en probeer dat maar eens goed te zien te krijgen bij een vogel die zelden stil zit en bij voorkeur niet aan de kant van de tak gaat zitten waar jij staat...! Er zijn vooral in het verleden veel fouten gemaakt, vooral boomkruipers met blekere onderdelen werden vaak alleen op dit kenmerk tot taiga's uitgeroepen, terwijl voor een juiste determinatie echt wel wat meer nodig is! Een reeks foto's maken van een verdacht individu is vaak de beste manier om de relevante "microkenmerken" rustig te bekijken. De geluiden, vooral de roep, lijken op elkaar, maar een geoefende waarnemer zal minstens "gealarmeerd raken" bij een roepende taigaboombkruiper.

Uit: Vogels van Europa - Lars Jonsson

Belangrijke kenmerken

Snavelengte

- De snavelengte is enigszins variabel bij beide soorten, maar een opvallend kort-snavelige vogel is een goede taiga-kandidaat en een duidelijk langsnavelige vogel zal de algemene boomkruiper blijken te zijn.

Vleugeltekening

- De vorm van de lichte vleugelstreep verschilt tussen beide soorten. Bij boom-

kruiper valt het lichte laatste blokje die de vleugelstreep vormt ongeveer gelijk met het één na laatste blokje (streepje), soms is dit blokje zeer klein of zelfs afwezig. Bij taiga is het lichte laatste blokje duidelijk aanwezig en ligt hoger dan het één na laatste blokje (streepje) waardoor een soort "bakje" ontstaat. Dit bakje wordt verder versterkt doordat de vleugelstreep bij taiga plotseling verspringt, bij boomkruiper loopt de vleugelstreep vloeiender.

- De lichte blokjes/streepjes die de vleugelstreep vormen, zijn bij boomkruiper sterk puntig, bij taiga meer afgerond of in ieder geval naast min of meer puntige ook een aantal afgeronde.

- De handpennentoppen die de vleugelpunt vormen, hebben bij boomkruiper een verdikte lichte top, bij taiga is er een min of meer gelijkmatig smalle lichte rand om de top van de handpennen.

- De grote duimvleugelveer heeft bij boomkruiper naast een witte top ook een lichte buitenrand, bij taiga ontbreekt meestal de lichte buitenrand, dus is alleen een witte top aanwezig.

Achternagel

- Taigaboomkruiper heeft een lange achternagel die ongeveer even lang is als de achterteen, bij boomkruiper is de achternagel korter dan de achterteen.

Aanvullende kenmerken

Onderdelen

- Taigaboomkruiper heeft vaak geheel witte onderdelen, maar de Midden-Europese ondersoort kortsnavelboomkruiper heeft minimaal een grijsbruinachtige flank en onderstaartdekveren. Meestal heeft boomkruiper bruinachtige onderdelen, vooral flanken en onderstaartdekveren welke dan contrasteren met de witte keel/borst, maar sommige boomkruipers in vers kleed hebben vrijwel witte onderdelen, inclusief de onderstaartdekveren! Iets wat niet altijd goed beseft wordt!

Koppatroon

- De wenkbrauwstreep van taigaboomkruiper is meestal opvallend breed en wit, maar sommige boomkruipers benaderen dit patroon.

- Gemiddeld heeft taigaboomkruiper een sterker witgevlekte kruin en mantel, maar ook dit wordt door sommige boomkruipers vrijwel geheel gekopieerd.

Geluid

- De roep van taigaboomkruiper lijkt op de "sriie" roep van boomkruiper, maar is zuiverder zonder duidelijke "r"-klank en nog ijler. De zang verschilt aanzienlijk, maar de zang van taigaboomkruiper wordt in Nederland zelden gehoord buiten de enkele plaatsen waar de Midden-Europese ondersoort Kortsnavelboomkruiper broedt (Zuid-Limburg en Oost-Drenthe/Groningen).

Wetenswaardigheid

De boomkruiper is hoofdzakelijk standvogel of zwerft korte afstanden, de taigaboomkruipers van Scandinavië en noordelijk Azië trekken aanzienlijk meer en worden in het latere najaar jaarlijks aangetroffen op o.a. onze Waddeneilanden.

Het is onduidelijk hoe de Britse taigaboomkruiper ondersoort *britannica* zich gedraagt, maar hoogstwaarschijnlijk verlaten die de Britse Eilanden niet of nauwelijks. Boomkruiper is op de Britse Eilanden een zeer zeldzame dwaalgast.